Альянс громадського здоров'я

вул. Ділова, 5, корпус 10-А,
9-й поверх, 03150, м. Київ
Тел.: 044 490 5485
Факс: 044 490 5489
info@aph.org.ua | www.aph.org.ua

Оперативна інформація

щодо ситуації з програмами профілактики та лікування ВІЛ/ТБ/ВГС/ЗПТ у Донецькій та Луганській областях.
(станом на 29.05.2017)

МБФ «Альянс громадського здоров'я» (далі – Альянс) з перших днів анексії Криму та початку антитерористичної операції (АТО) на сході країни визначив одним з пріоритетних напрямків своєї діяльності підтримку програм профілактики та лікування ВІЛ, туберкульозу, вірусних гепатитів, а також супровід пацієнтів замісної підтримувальної терапії (ЗПТ). Альянс ставить перед собою цілі суто гуманітарного характеру – незважаючи на політичні чинники надати максимальну підтримку тим, хто вже отримував послуги з лікування або профілактики, при можливості забезпечити безперервність надання цих сервісів, а також супроводжувати тих клієнтів, які особливо цього потребують. Ситуація із забезпеченням впровадження комплексних заходів профілактики та лікування ВІЛ, туберкульозу та гепатитів на сході України (у зоні проведення АТО) у першій половині 2017 року все ще залишається напруженою.

Профілактика ВІЛ серед уразливих груп

Охоплення представників уразливих до ВІЛ груп населення проектами профілактики з 01.01.2017 по 29.05.2017 (попередні дані)*

Область	СІН			РКС			ЧСЧ		
	План 2017	Факт	%	План 2017	Факт	%	План 2017	Факт	%
Донецька	27 891	**19 408**	**70%**	1 444	**1 091**	**76%**	1 446	**1 062**	**73%**
В т.ч. неконтр. територія		***7 564***			***360***			***271***	
Луганська	8976	**6 421**	**72%**	802	**630**	**79%**	-		**-**
В т.ч. неконтр. територія		***4 530***			***630***				
ВСЬОГО*	36 867	**25 783**	**70%**	2 246	**1 721**	**77%**	1 446	**1 062**	**73%**
В т.ч. неконтр. територія		***12 084***			***990***			***271***	

** Підсумкові цифри вказують кількість осіб (не візитів), які отримують профілактичні послуги в різних організаціях/регіонах*

Силами **11** партнерських місцевих неурядових організацій Альянс продовжує підтримувати роботу проектів з профілактики ВІЛ/ІПСШ серед груп ризику. Діяльність здійснюється у **18** населених пунктах тимчасово неконтрольованої території Донецької та Луганської областей та у **32** населених пунктах на контрольованій території. В рамках вказаних проектів на непідконтрольних Україні територіях за 5 місяців 2017 року близько **12 тисяч** клієнтів, з числа найуразливіших до інфікування ВІЛ категорій населення, отримують відповідні послуги мінімального пакету з профілактики ВІЛ/ІПСШ.

Тестування на ВІЛ

В проектах надається послуга тестування за допомогою швидких тестів на ВІЛ, гепатити В і С та інфекції, що передаються статевим шляхом. За попередніми даними, за період з 01.01.17 по 29.05.2017 р. швидкими тестами на ВІЛ було протестовано:

- в Донецькій області: **10 364** представників уразливих груп (у **99** (1%) виявлено позитивний результат);
- в Луганській області: **3 044** осіб (з них у **25** (0,8%) виявлено позитивний результат).

Рання діагностика туберкульозу серед груп ризику

10 НУО в Донецькій та 3 НУО в Луганській областях реалізують компонент з раннього виявлення туберкульозу (ТБ) серед груп ризику. За попередніми даними, станом на 29.05.2017 року:

- **6 304** клієнтів (**3228** клієнтів на непідконтрольній території) у **Донецькій** області пройшли скринінгове анкетування на ТБ:
  - у **630** було виявлено позитивний результат скринінгу (**138** на неконтрольованій території);
  - **252** (**40**%) осіб отримали діагностичні послуги з ТБ на базі лікувально-профілактичних закладів (**26** на неконтрольованій території);
  - з них для **4** встановлений діагноз туберкульозу (3 випадки – на неконтрольованій), 2 розпочали лікування (50%).
- **2 256** клієнтів у **Луганській області** пройшли скринінгове анкетування на ТБ (**1706** на непідконтрольній території):
  - у **237** було виявлено позитивний результат (**87** на непідконтрольній території);
  - **225** (95%) осіб отримали діагностичні послуги з ТБ на базі лікувально-профілактичних закладів (**85** на непідконтрольній території)
  - у трьох із них встановлено діагноз туберкульозу, розпочали лікування (100% – всі на непідконтрольній території).

Супровід хворих на мультирезистентний туберкульоз

Послуги по медико–соціальному супроводу пацієнтів з мультирезистентним туберкульозом надаються лише на підконтрольних територіях. Медсестри Товариства Червоного Хреста України – субреципієнта Альянсу - щоденно відвідують пацієнтів, видаючи їм протитуберкульозні препарати та 2 рази на місяць – продуктові набори. Станом на 29.05.2017 у Луганській області послуги отримують **61**, у Донецькій –**122** пацієнти.

Закупівлі і поставки медикаментів і товарів медичного призначення

Поставки медичної продукції на підконтрольну Україні частину Донбасу тривають постійно і у повній відповідності до планів. Зокрема, з початку року доставлено 2 946 606 одиниць профілактичних товарів і швидких тестів, 20 667 упаковок препаратів для лікування ТБ і 78 упаковок препаратів для лікування гепатиту С.

Водночас, доставка лікарських засобів і профілактичних матеріалів на тимчасово неконтрольовані території залишається постійним викликом для Альянсу. Адже за останні три роки режим допуску вантажів на цю територію Донбасу постійно ускладнюється.

У травні 2017 року Альянс організував доставку чергової партії протитуберкульозних препаратів до лікувальних закладів м. Донецьк. Разом з попередньою грудневою поставкою, доставлених препаратів має повністю вистачити для лікування 500 хворих протягом 20 місяців.

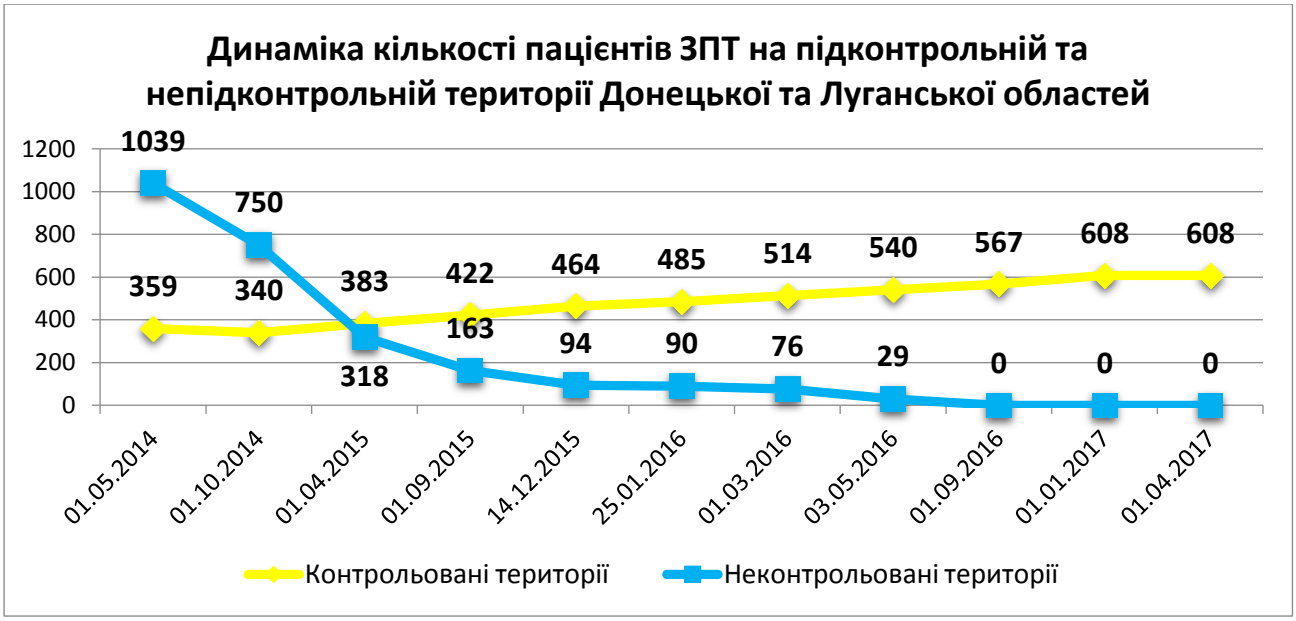
Особливістю вищезазначеної доставки стало те, що одночасно вперше вдалось доставити в Донецьк реагенти для визначення чутливості до протитуберкульозних препаратів. Такі реагенти застосовуються у сучасному обладнанні провідних світових виробників (Bactec, GeneXpert), і з їх допомогою з'являється можливість значно швидше і ефективніше проводити діагностику хворих на ТБ.

Доставка реагентів дозволила Альянсу відновити діагностику мультирезистентного ТБ в регіоні. Цьому передували роботи з технічної оцінки обладнання бактеріологічних лабораторій 3-го рівня, його обслуговування (у т.ч. заміни окремих модулів) і підготовки до планового запуску до роботи. Станом на сьогодні діагностика із застосуванням рідкого

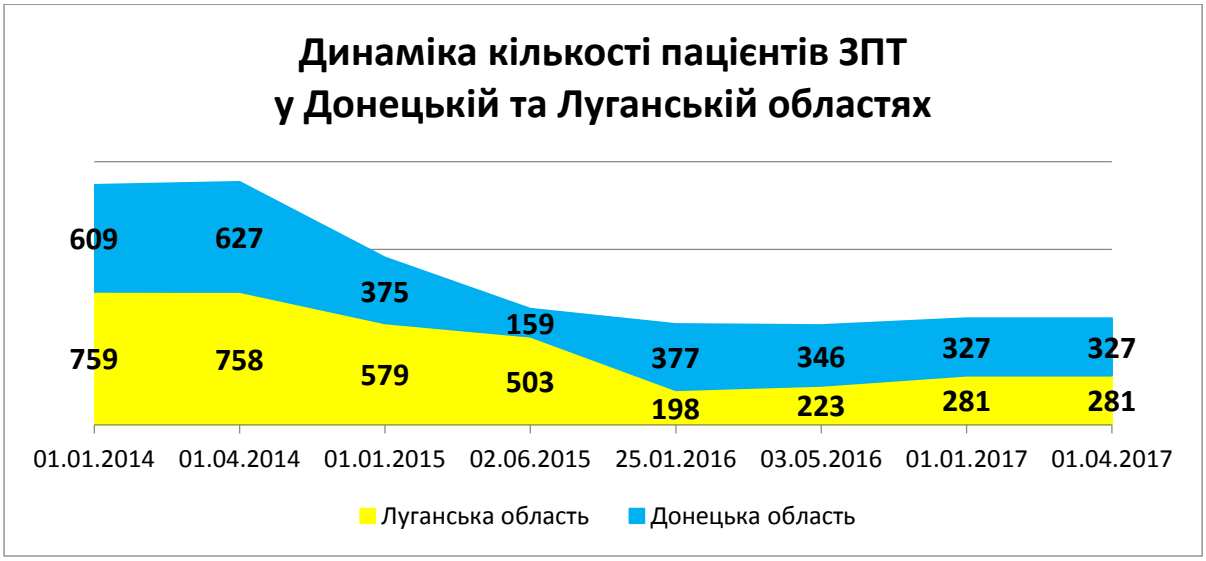
середовища в Донецьку вже стартувала, а поставлених реагентів має вистачити для 1300 досліджень первинних посівів, 800 досліджень до протитуберкульозних препаратів І-го ряду, 360 – другого рядку і для 275 досліджень для ідентифікації мікобактерій туберкульозного комплексу.

Вже зараз Альянс розпочав здійснення зовнішньої оцінки якості для лабораторії 3-го рівня, розташованої на базі Донецької обласної клінічної туберкульозної лікарні.

Замісна підтримувальна терапія (ЗПТ)

Ще у 2015 році було припинено надання ЗПТ на більшості сайтів неконтрольованої території Донецької та Луганської областей. Останній сайт у м. Донецьк завершив роботу 23.06.2016. Всього з початку бойових дій майже 900 пацієнтів з неконтрольованої території були позбавлені лікування ЗПТ. Через режимні та нормативні обмеження, впроваджені Урядом України у зоні АТО доставка наркотичних препаратів ЗПТ до неконтрольованої території остаточно припинена ще у другій половині 2014 року. Частині пацієнтів вдалося поновити отримання ЗПТ на контрольованій території.

Станом на 29.05.2017 року на контрольованій території Донецької та Луганської областей функціонують **7 сайтів ЗПТ** – 4 у Донецькій (Маріуполь, Слов'янськ, Краматорськ, Покровськ), та 3 у Луганській (Лисичанськ, Сєвєродонецьк, Рубіжне). На даний час на більшості сайтів цих областей забезпечено видачу пацієнтам для самостійного прийому

препаратів ЗПТ на 7-10 днів за рецептами або на руки безпосередньо з лікувально-профілактичних закладів, на базі яких працюють сайти ЗПТ чи в умовах стаціонару вдома.

Лікування вірусного гепатиту С (ВГС).

Станом на 01.05.2017 лікування ВГС препаратами прямої противірусної дії надається безкоштовно для 11 представників уразливих груп на базі Маруіпольського міського центру профілактики та боротьби зі СНІДом в рамках реалізації Альянсом третього етапу програми лікування вірусного гепатиту С. В цілому програмою передбачено надання 9 курсів лікування комбінованим препаратом софосбувір/ледіпасвір та 5 курсів з використанням софосбувіру.

Наявні та потенційні ризики

Питання функціонування проектів профілактики на неконтрольованій території постійно знаходиться у зоні ризику. Причини цього криються перш за все у неврегульованості статусу гуманітарних проектів на цих територіях, а також в цілому непередбачуваність дій тамтешньої «влади». Це, в свою чергу, є основною причиною нерівномірності поставок і перебоїв із забезпеченням місцевих організацій-партнерів роздатковими матеріалами.

За оперативними даними, які Альянс отримує з неконтрольованої території Донецької області, в регіоні зафіксоване зростання виявлення випадків ВІЛ. Тобто прогнози минулого року, зараз вже починають фіксуватись на рівні місцевих «офіційних структур», що свідчить про необхідність посилення зусиль у подоланні ВІЛ у регіоні.

Національна лінія телефону довіри з проблеми ВІЛ/СНІД: 0-800-500-451

Всеукраїнський телефон довіри з питань ЗПТ: 0-800-507-727

МБФ «Альянс громадського здоров'я»

Контактна особа: Мирослава Андрущенко
e-mail: andrushchenko@aph.org.ua
Тел. (044) 490 54 85 (дод. 229)